

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Catan Liliana,

Judecători – Boico Victor, Plămădeală Ghenadie, Miron Aliona, Bejenaru Iurie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului Bodiu Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Bodiu Eugeniu xxxxxxxxx, născut la
xxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat în satul
xxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 15.04.2015– 12.05.2016.

Instanța de apel: 07.06.2016-23.09.2016;

29.05.2017-24.10.2017;

13.04.2018-18.09.2020.

Instanța de recurs: 11.11.2016-11.04.2017;

05.01.2018-06.03.2018;

24.03.2021- 24.01.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 12 mai 2016, Bodiu Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și condamnat în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cracea Sebastian privind încasarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Polevicov Gheorghe, însă în privința acestuia, hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, *la 21 decembrie 2014, aproximativ la orele 20.30 - 21.00, Bodiu Eugeniu împreună cu Polevicov Gheorghe, aflându-se în fața sediului gimnaziului din sat. xxxxxxxx, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și tulburând liniștea cetățenilor, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, în prezența mai*

multor persoane au inițiat un conflict, în timpul căruia i-au agresat pe cet. Gobjila Nicon și Guzun Ion, deteriorându-le îmbrăcămintea și aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului.

Acțiunile inculpatului Bodiou Eugeniu au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu indicii calificativi: *huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.*

În sentință s-a menționat că, *de către organul de urmărire penală, Bodiou Eugeniu a fost învinuit pentru faptul că în aceeași zi și în aceeași perioadă de timp, continuând-u-și acțiunile infracționale, i-a aplicat de la spate lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap, în rezultatul căreia, ultimul, pierzându-și cunoștința a căzut jos, astfel, fiindu-i cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.*

Acțiunile inculpatului Bodiou Eugeniu au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 151 alin. (1) Cod penal cu indicii calificativi: *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

Având în vedere faptul că de către partea acuzării nu au fost prezentate probe plauzibile, pertinente și concludente, ce ar demonstra cu certitudine vinovăția inculpatului Bodiou Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, prima instanță a ajuns la concluzia că el urmează a fi achitat pe acest capăt de învinuire pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea achitării inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Bodiou Eugeniu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 6 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- prima instanță a dat o apreciere incorectă probelor administrate în cauza dată;

- vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian și Cracea Valeriu, prin raportul de expertiză medico-legală nr. 46 D din 02.02.2015, cât și prin declarațiile expertului medico-legist Railean Sergiu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2016, apelul declarat de procuror a fost respins ca tardiv.

4.1 Pentru a pronunța soluția, instanța de apel a constatat că, apelul declarat de către procuror a fost depus peste termenul legal prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, adică după expirarea termenului de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că, procurorul Stavinschi Olesia a participat la examinarea cauzei în prima instanță, fiind prezentă și la pronunțarea integrală a sentinței (f.d. 211 vol. I), copia căreia i-a fost înmănată la 12 mai 2016, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 242 vol. I), însă procurorul a declarat apel la data de 30 mai 2016 și nici în apelul formulat, nici în cadrul ședinței instanței de apel, nu a invocat motive întemeiate de întârziere a declarării apelului, cât și nu a solicitat repunerea acestuia în termen.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care invocând incidența pct. 6 a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

5.1 În recursul înaintat procurorul a invocat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, indicând aceleași motive ca și în cererea de apel privind vinovăția inculpatului, considerând că instanța de apel nu a ținut cont de toate motivele expuse de el și neîntemeiat a respins apelul ca depus peste termen, deoarece nu a ținut cont de prevederile art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2017, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1 În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, la 12 mai 2016 Judecătoria Rezina a pronunțat sentința integrală și în aceeași zi a fost înmănată copia de pe sentința motivată părții vătămate Cracea Valeriu, procurorului și apărătorului Mustea Maria, fapt confirmat prin recipisa anexată (f.d. 242, vol. I), iar la 30 mai 2016 procurorul a declarat apel (f.d. 245, vol. I), care potrivit deciziei instanței de apel a fost respins ca depus peste termenul legal prevăzut de art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală.

În acest sens, instanța de recurs a concluzionat că, instanța de apel urma să verifice dacă termenul depunerii cererii de apel de către procuror se încadrează în prevederile art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece la moment era evident faptul, că procurorul considera apelul său depus în termen, din care motiv nu a solicitat repunerea în termen cu invocarea unor motive care ar determinat întârzierea declarării apelului.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din

24 octombrie 2017, a fost admis apelul, casată sentința, în privința lui Bodiug Eugeniu, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Bodiug Eugeniu a fost recunoscut culpabil și condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, cu numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni.

Totodată, lui Bodiug Eugeniu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A acțiunea civilă, în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Au fost admise pretențiile lui Cracea Sevastian către Bodiug Eugeniu privind încasarea prejudiciului moral, fiind dispusă încasarea de la Bodiug Eugeniu în beneficiul lui Cracea Sevastian a sumei de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest sentința a fost menținută.

8. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului Bodiug Eugeniu, în temeiul *pct. 8*) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

9. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 martie 2018 a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Bodiug Eugeniu și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1 În motivarea deciziei adoptate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a menționat că, instanța de apel potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la examinarea apelului, a audiat în instanța de apel inculpatul (f. d. 96 vol. II) și părțile vătămate Guzun Ion și Gobjila Nicolae (f.d. 94-95 vol. II), iar declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian și Cracea Valeriu (f.d. 34, 213-214, 216-217, vol. I) și martorilor Marchitan Timofei, Găugaș Andrian și Cristofivici Nicolai (f.d. 17, 223 vol. I) au fost doar verificate, prin citirea lor.

În acest context, instanța de recurs a considerat că instanța de apel a încălcat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, nerespectând procedura condamnării inculpatului Bodiug Eugeniu în baza art. 151 alin. (1)

Cod penal, după ce prima instanță l-a achitat și în special nu s-a ținut cont de jurisprudența CtEDO.

Totodată, s-a constatat că instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor, părților vătămate și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia inculpatul a fost achitat în primă instanță.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel urma să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a părților vătămate și martorilor acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici c. Moldovei din 27.11.2007 și Dănila c. României din 08.03.2007*).

Instanța de recurs a conchis că, în esență instanța de apel a întemeiat condamnarea inculpatului pe o nouă interpretare a declarațiilor a cărui autori (părți vătămate, martori) nu au fost audiați de instanța de apel fiind doar citite, or, instanța de apel urma să audieze pe viu părțile vătămate Cracea Valeriu și Cracea Sevastian, martorii, declarațiile cărora sunt indicate în decizie ca probe în confirmarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, dat fiind faptul că prima instanță a emis, pe acest capăt de acuzare, o sentință de achitare a inculpatului.

Instanța de recurs a considerat că pronunțarea condamnării inculpatului fără audierea martorilor, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție.

A indicat că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea inculpatului, iar instanța de apel, la rândul său, a casat sentința de achitare, însă nu s-a expus asupra motivelor reaprecierii probelor contrară celei date de instanța de fond ori a respingerii acestei aprecieri.

Instanța de recurs a constatat, că instanța de apel și-a bazat soluția sa fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra, veridicității, admisibilității sau a inadmisibilității acesteia. Mai mult, instanța este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să se pronunțe asupra lor cu respectarea strictă a prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Subsidiar, a indicat că, în cazul renunțării procurorului de a prezenta proba cu martorii acuzării, instanța este în drept să aprecieze acest fapt ca renunț la aceste mijloace de probă, nu și să le pună la baza unei decizii de condamnare.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2020, a fost admis apelul procurorului în Procuratura Rezina, Stavinschi Olesea, casată parțial sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din

12 mai 2016, în privința lui Bodi Eugeniu și adoptată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Bodi Eugeniu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare;

- Bodi Eugeniu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei norme i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani închisoare.

Conform prevederilor art. 84 alin.(2) Cod penal, lui Bodi Eugeniu, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani închisoare.

Acțiunea civilă a părții vătămate Sevastian Cracea, a fost admisă în principiu, lăsând stabilirea cuantumului despăgubirilor spre examinarea separat, în procedura contencioasă, cu respectarea rigorilor procedural civile.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

10.1 Instanța de apel a constatat faptul că, *la 21 decembrie 2014, aproximativ la orele 20.30 - 21.00, Bodi Eugeniu împreună cu Polevicov Gheorghe, aflându-se în fața sediului gimnaziului din sat. xxxxxx, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și tulburând liniștea cetățenilor, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, în prezența mai multor persoane au inițiat un conflict, în timpul căruia i-au agresat pe cet. Gobjila Nicon și Guzun Ion, deteriorându-le îmbrăcămintea și aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului.*

Instanța de apel, în decizia pronunțată a indicat că, de către organul de urmărire penală, Bodi Eugeniu a fost învinuit pentru faptul că, *în aceeași zi și în aceeași perioadă de timp, continuându-și acțiunile infracționale, i-a aplicat de la spate lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap, în rezultatul căreia, ultimul, pierzându-și cunoștința a căzut jos, astfel, fiindu-i cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.*

Instanța de apel a considerat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, conform și în așa mod a ajuns la concluzia greșită că în ședința de judecată nu s-a dovedit vina lui Bodi Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

S-a mai indicat în decizie că, instanța de judecată nu a dat o apreciere justă tuturor probelor materiale cercetate în instanță, care de asemenea dovedesc vinovăția inculpatului.

Instanța de apel a constatat că fapta reținută în sarcina inculpatului Bodi Eugeniu, se încadrează în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămare intenționată*

gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, precum și în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică. însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de două persoane.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților ce țin de nerecunoașterea vinovăției și le-a considerat date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în ședința de judecată, care combat în întregime versiunea inculpatului și anume declarațiile părții vătămate, martorilor, luate în coroborare cu mijloacele materiale de probă.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Bodiș Eugeniu a declarat că nu l-a lovit pe Cracea Sevastian, în ședința instanței de apel s-a dovedit cert că Bodiș Eugeniu i-a aplicat, de la spate, lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap în rezultat la ce ultimul pierzându-și cunoștința, a căzut jos primind leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de contuzie cerebrală, fractura bolții craniene cu trecere spre baza craniană cu sindrom hipoacuzie pe dreapta, sindrom cefalgic, plagă în regiunea peroasă a capului. Despre faptul că Bodiș Eugeniu i-a aplicat, de la spate, lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap au făcut declarații în acest sens partea vătămată Cracea Sevastian care a declarat „*Bodiș a fugit spre mine și m-a lovit cu ceva tare în cap*”, totodată din declarațiile părții vătămate Cracea Sevastian „*Peste aproximativ 2 luni de la caz l-a întrebat pe Eugen Bodiș de ce l-a lovit, acesta explicându-i că, se afla în stare de ebrietate și nu-și dădea seama ce face*”, instanța de apel a constatat că Bodiș Eugeniu a recunoscut că l-a lovit pe Cracea Sevastian.

Instanța de apel a acordat o credibilitate mai înaltă declarațiilor părții vătămate Cracea Valeriu care a declarat că „*Bodiș l-a lovit cu mâna pe fratele său*” în urmă la ce, Sevastian Cracea a căzut, lovindu-se cu capul de trotuar.

Instanța de apel a reținut că, partea vătămată Cracea Sevastian a declarat că „*mai întâi a simțit o lovitură puternică la cap, apoi a căzut jos și și-a pierdut cunoștința*”, declarații care se completează cu declarațiile părții vătămate Cracea Valeriu, care a comunicat instanței că l-a văzut pe Bodiș Eugeniu care i-a aplicat o lovitură de la spate fratelui său Cracea Sevastian, după care acesta a căzut jos și și-a pierdut cunoștința, având nevoie de îngrijiri medicale.

Instanța de apel a reținut și declarațiile părții vătămate Gobjila Nikon care a declarat că „*mă bazez pe presupunerea că Bodiș l-a lovit pe Cracea Sevastian, nu a văzut cine a aplicat prima lovitură*”.

Iar pe faptul că, martorii Găugaș Andrian, Marchitan Timofei, Cristofovici Nicolai au depus declarații în favoarea inculpatului, susținând că partea vătămată singură s-a împiedicat și a căzut lovindu-se de bordură,

instanța de apel a constatat că este combătută prin declarațiile părții vătămate Cracea Sevastian și prin declarațiile lui Cracea Valeriu. Instanța de apel a mai menționat că martorii, schimbându-și ulterior declarațiile în cadrul instanței de fond, în favoarea inculpatului Eugeniu Bodi, au urmărit evitarea răspunderii penale de către inculpat.

Astfel, instanța de apel a constatat că la caz s-a dovedit indubitabil existența componentei de infracțiune prevăzută de art. 151 al. (1) Cod penal în acțiunile lui Bodi Eugeniu.

Instanța a apreciat critic declarațiile expertului medico-legist Railean Sergiu, menționând că ultimul a făcut doar presupuneri, a folosit expresii incerte: „posibil”, „putea”, „cel mai probabil”, nu a întocmit personal raportul de expertiză medico-legală, nu a cunoscut circumstanțele cauzei, a făcut cunoștință cu raportul de expertiză înainte de audiere și a dat răspuns la întrebări numai pe marginea acestui port.

Instanța de apel a respins și alegațiile apărătorului, considerând că prin, cumulul de probe, care au constituit obiectul cercetării judecătorești, se dovedește incontestabil vina inculpatului Bodi Eugeniu în săvârșirea infracțiunii de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Instanța de apel a reținut faptul că, sentința primei instanțe la capitolul încadrării juridice și a acțiunilor inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal nu a fost contestată, ci doar asupra individualizării pedepsei, astfel că instanța de apel s-a expus doar asupra corectitudinii și legalității aplicării pedepsei.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă de către prima instanță în privința inculpatului Bodi Eugeniu în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările aduse și atitudinea inculpatului până la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a luat în considerație că inculpatul Bodi Eugeniu a săvârșit un concurs de infracțiuni, una dintre care face categoria infracțiunilor grave, nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat față de inculpatul Bodi Eugeniu o pedeapsă prea blândă în raport cu circumstanțele obiective, a pronunțat o sentință neîntemeiată în ce privește individualizarea pedepsei inculpatului, care a fost anulată cu pronunțarea unei noi hotărâri referitor la pedeapsa aplicată ținând cont de apelul acuzatorului de stat.

Făcând trimitere la prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal și ținând cont de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de faptul că inculpatul Bodi Eugeniu nu și-a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de

înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește, instanța de apel a considerat că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei: pe art. 151 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, iar în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani închisoare.

Conform prevederilor art.84, alin.(2) Cod penal, lui Bodiou Eugeniu, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, instanța de apel a stabilit o pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani închisoare.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de Cracea Sevastian privind încasarea de la inculpatul Bodiou Eugeniu și de la Polevicov Gheorghe a prejudiciului material cauzat în mărime de 6 853 lei și a prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei, instanța de apel a constatat că a apărut necesitatea administrării unor probe suplimentare, întrucât nu este clară întinderea prejudiciului, pentru a decide asupra acțiunii civile, și întru evitarea tergiversării examinării cauzei, instanța de judecată a conchis că în temeiul art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, urmează ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

11. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2020, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Culeac-Reul Natalia, în numele inculpatului Bodiou Eugeniu, prin care, invocând incidența *pct. 6) și 8)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei, cu menținerea sentinței.

11.1. În susținerea recursului avocatul invocă că:

- instanța de apel, în vederea condamnării lui Bodiou Eugeniu în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, urma să stabilească dacă a aplicat sau nu inculpatul lovituri părții vătămate în regiunea capului, cauzându-i leziunile corporale depistate conform raportului de expertiză medico-legală;

- decizia contestată contravine probatoriului administrat, și anume declarațiilor părților vătămate: Cracea Sevastian, Cracea Valeriu, Gobjila Nicon și Guzun Ion, declarațiilor martorilor: Gaugas Andrian, Marchitan Timofei, Cristofovici Nicolai, expertului medico-legist Railean Sergiu;

- inculpatul Bodiou Eugeniu a negat faptul aplicării loviturilor părții vătămate Cracea Sevastian;

- acuzatorul de stat în instanța de apel a renunțat la martorul Gaugas Andrian, din declarațiile căruia, date în instanța de fond, rezultă că Bodiou Eugeniu nu i-a aplicat lovituri părții vătămate Cracea Sevastian, care a căzut jos de sine stătător, lovindu-se la cap, în timp ce inculpatul se afla la o distanță de aproximativ 15 metri de la partea vătămată;

- acuzatorul de stat în instanța de apel a renunțat și la martorul

Cristofovici Nicolai, care, fiind audiat în instanța de fond a declarat următoarele: „...la ceva depărtare, Nikon Gobjila și Cracea Valeriu îl băteau pe Eugen Bodi. Ulterior a observat că Sevastian Cracea a căzut jos, lovindu-se cu capul de bordură. După ce Sevastian Cracea a căzut jos, conflictul s-a aplanat”;

- martorul minor Marchitan Timofei nu a fost audiat în instanța de apel, însă acesta în ședința de judecată în instanța de fond a declarat că *a văzut cum Gobjila Nikon și Cracea Valeriu îi aplicau lovituri lui Bodi Eugen. S-a implicat ca să-l tragă într-o parte pe Cracea Valeriu, acesta însă i-a aplicat și lui o lovitură cu pumnul în față și una cu piciorul în burtă. Bodi Eugen a reușit să fugă mai departe de ei, implicându-se în hărțuiala dintre Guzun Ion și Polivicov Gheorghe, aplicându-i lui Guzun Ion o lovitură cu pumnul. Între timp a auzit că Gobjila Nikon striga să aducă cineva apa. A văzut că Cracea Sevastian se afla jos, fără cunoștință. După ce și-a revenit Cracea Sevastian a spus că a căzut jos;*

- martorii Timofei Marchitan și Cristofovici Nicolai nu au indicat că anume Bodi Eugeniu i-ar fi aplicat lovituri părții vătămate Cracea Sevastian;

- acuzatorul de stat în instanța de apel a renunțat la audierea expertului medico-legist Railean Sergiu, care, în instanța de fond a declarat că, *din analiza documentelor medicale, plaga localizată în regiunea occipitală a lui Cracea Sevastian, cel mai probabil s-a produs de la cădere, în situația când persoana s-a împiedicat, s-a alunecat, a fost împins de către cineva și a căzut;*

- partea vătămată Gobjila Nikon, fiind audiat în instanța de apel, a explicat că toată cearta a avut loc pe pragul școlii și nu a văzut ca Bodi Eugen să-l lovească pe Cracea Sevastian;

- Gobjila Nikon nu a susținut apelul declarat de către procuror, dar a menționat că nu are pretenții față de Bodi;

- există divergențe esențiale între declarațiile părților vătămate Cracea Sevastian și Cracea Valeriu, fiindcă sunt frați și persoane interesate, declarațiilor lor nu se confirmă ca fiind veridice;

- instanța de apel a încălcat flagrant art. 8 alin. (3) Codul de procedură penală, încălcând dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- instanța de apel a individualizat greșit pedeapsa inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin alegerea pedepsei închisorii, deoarece inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, este tânăr și executarea pedepsei închisorii l-ar putea influența negativ;

- pedeapsa aplicată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost executată de Bodi Eugeniu prin achitarea amenzii, fapt nemotivat de instanța de apel în decizie;

- în decizia contestată, instanța de apel a făcut trimitere doar la o parte din declarațiile părții vătămate Gobjila Nikon date în ședința instanței de apel;

- nu au fost examinate probe noi în instanța de apel;

- instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordând prioritate doar unor probe, în consecință, ajungând pripit la concluzia de condamnare a lui Bodi Eugen.

12. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din conținutul art. 427 Cod de procedură penală, rezultă că temeiurile pentru recursul ordinar declarat împotriva deciziei instanței de apel nu pot fi decât de drept, fiind determinate expres de lege.

Astfel, hotărârile instanțelor de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. În atare situație, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

Așadar, fiind investită să constate o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să

formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta, în cazul stabilirii culpei și să se expună la principalele motive invocate în ordine de apel.

Însă, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Din conținutul recursului declarat în speță, rezultă că acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Examinând decizia, Colegiul penal lărgit observă că, aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece, constatând că fapta reținută în sarcina inculpatului Bodi Eugeniu, se încadrează în baza articolelor 151 alin. (1), 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel, nu a descris fapta criminală prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, considerată ca fiind dovedită.

Dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, în partea descriptivă, decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 Cod de procedură penală, care în alin. (2) pct. 1) prevede că *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.*

La caz, instanța de apel, deși a descris fapta prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b), considerată a fi săvârșită de inculpat, omite să constate fapta prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, descriind doar învinuirea, după cum urmează:

„Colegiul a constatat cu certitudine faptul că la 21 decembrie 2014, aproximativ la orele 20.30 - 21.00, Bodi Eugeniu împreună cu Polevicov Gheorghe, aflându-se în fața sediului gimnaziului din sat. xxxxxxxx, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și tulburând liniștea cetățenilor, manifestând obrăznicie deosebită, fără motive întemeiate, în prezența mai multor persoane au inițiat un conflict, în timpul căruia i-au agresat pe cet. Gobjila Nikon și Guzun Ion, deteriorându-le îmbrăcămintea și aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului.

De către organul de urmărire penală, Bodi Eugeniu a fost învinuit pentru faptul că în aceiași zi și în aceiași perioadă de timp, continuându-și acțiunile infracționale, i-a aplicat de la spate lui Cracea Sevastian o lovitură puternică în cap, în rezultatul căreia, ultimul, pierzându-și cunoștința a căzut jos, astfel, fiindu-i cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață” (f.d. 327, Vol. II).

Totodată, decizia este pasibilă casării, pe motivul constatării incorecte precum că inculpatul Bodiou Eugeniu, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat (f.d. 325, Vol. II), deoarece potrivit materialelor dosarului și, în special, din conținutul procesului-verbal al ședinței instanței de apel, se atestă că Bodiou Eugeniu, din 09 iulie 2018 s-a prezentat la ședințele de judecată (f.d. 210-212, 277-282, 284-286, 313, 318-320, Vol. II). Mai mult, la ședința din 09 iulie 2018 inculpatul Bodiou Eugeniu ar fi fost și audiat, declarațiile căruia nu au fost semnate și de președintele ședinței (f.d. 208, Vol. II).

De asemenea, ținând cont de criticele recurentului, care în mare măsură și-au găsit confirmare, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a respectat și prevederile art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, deoarece și-a întemeiat soluția pe probe neconsemnate în proces-verbal.

Astfel, în decizie s-a indicat că vinovăția inculpatului Bodiou Eugeniu se dovedește și prin declarațiile părții vătămate Guzun Ion, iar la solicitarea părții apărării în ședința de judecată au fost audiați în calitate de martori Marchitan Timofei, Cristofovici Nicolai și expertul medico-legist Railean Sergiu (f.d. 330-331, Vol. II). Aceste probe, cât și declarațiile inculpatului Bodiou Eugeniu, nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel.

Potrivit art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, *instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

În concluzie, Colegiul penal lărgit constată că aceste abateri constituie erori, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate supra, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

13. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului Bodiug Eugeniu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Bodiug Eugeniu xxxxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **24 martie 2022**.

Președinte

Catan Liliana

Judecători

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona

Bejenaru Iurie